

[Hartig Frisch.]

førte det i Samlingen 1929—30. Vi krævede fortsat Anvendelse af Grundskyldsprincippet og har gennemført det baade ved Grundværdistigningsloven og ved Udligningslovens Regler. Vi krævede udvidet Jordlovgivning og har gennemført den i 1933 og har fortsat dermed i denne Samling. Vi forlangte Banklov, Aktielov og Trustlov, og de to første Love gennemførtes i 1930, medens Prisaftaleloven maatte vente til 1937. Vi krævede Iværksættelse af offentlige Arbejder, og i Kriseaarene alene fra 1931—1936 er saadanne iværksat for et Beløb af 482 Mill. Kr., heri ikke medregnet normale Vedligeholdelser. Vi krævede Støtte til Erhvervslivet og gennemførte i 1929—30, 1931—32, 1935—36 Loven om Erhvervenes Laanefond og om Eksportkreditterne. Vi lovede Støtte til Fiskere og gennemførte denne i 1930—31 og i de følgende Samlinger med stadig stigende Beløb. Vi fremhævede Sukkerroedyrkernes Vanskeligheder og gennemførte i 1932 den første Lov om en midlertidig Sukkerordning. Vi fordrøede Ændringer i Forfatningen og Valgloven og har herom fremsat Forslag i 1935 og nedsat en Forfatningskommission i 1937. Det eneste Minus i Manifestets Række af Krav er Afrustningen, der dengang faldt nøje sammen med den daværende Tilstand i Europa, men Tiderne har jo unægtelig siden dengang ændret sig.

Jeg vender mig derefter til Manifestet af 1935, hvis første Punkt er Valutaloven, der gennemførtes straks efter Valget. Det andet Punkt er offentlige Arbejder, hvorom jeg allerede har talt, og som siden yderligere er forøget. Vi krævede Grundforbedringsloven fortsat, saaledes som det ogsaa er sket. Det fjerde Punkt er Nationalbankens Omdannelse til Rigsbank, som er sket ved Loven af 1936. Vi krævede Omlægning af Beskatningen Kommunerne imellem, hvilket gennemførtes i 1937 ved Udligningsloven. Vi krævede Rentelettelse og Gældssanering med Sikkerhed mod ny Gældsstiftelse. Det er ikke gennemført endnu; det vil sige, 100 Mill. Kr. til Gældssanering er gennemført; naar Resten har ventet, er det netop af de Grunde, jeg før nævnte. Vi forlangte en mere rimelig Smørordning og har gennemført det ved Loven af 1937. Vi forlangte Forbedringer i Fiskernes Forhold, hvortil der det sidste Aar stilledes 1 Mill. Kr. til Raadighed. Hertil kom en Lovgivning om Forholdet mellem Ejere og Lejere af Boliger, som gennemførtes 1937 baade for Beboelseslejligheder og for Butikker. Endelig forlangte

vi Forlængelse af den sønderjyske Lovgivning, hvilket ogsaa er gennemført.

Lægger vi saa til denne Gennemgang hele den Række af betydningsfulde Love, som gaar ud over, hvad vi forlangte i Manifestet, saa maa man sige, at vi har intet som helst over for det ærede Medlem Hr. Oluf Pedersen at skamme os over med Hensyn til de Valgløfter, vi har givet, og de Resultater, vi har bragt i Hus. Dette skyldes de to Regeringspartiers loyale Samarbejde. Det er smukt at se tilbage paa, at et Samarbejde mellem to Partier i Regeringen ... jeg kan godt forstaa, at man fra den Side af Salen morer sig, for de Forsøg paa Samarbejde, der dér har været gjort, har jo ikke været saa heldige ... har kunnet forløbe saaledes, at der har kunnet bringes saa store og for Danmark betydningsfulde Resultater frem.

Naturligvis er det Reformprogram, hvorpaa denne Koalitionsregering dannedes i 1929, efterhaanden blevet opbrugt, men Udviklingen staar jo ikke stille, og hvad intet af de to Partier drømte om i 1929, det gennemfører vi nu som en selvfølgelig Sag. Jeg tænker her ikke mindst paa det store, betydningsfulde Lovforslag om en Ferieordning for alle Lønarbejdere og Funktionærer. Siden Socialreformen mindes jeg ikke noget Lovforslag, der er blevet mødt med en saa varm Interesse i hele den brede Befolkning. Jeg takker paa mit Partis Vegne Regeringen for det storslaaede Initiativ, den her har vist, gaaende ud over Rammerne for lignende Lovgivning i vore Nabolande og i Genève-Konventionen. Ferieloven er et Frihedsbrev for Arbejderen i By som paa Land, og rettelig udnyttet vil dette Gode blive en Løftelse og Frigørelse for Personligheden og en Berigelse for Familielivet. Hvilke Muligheder aabner sig ikke for Rejser og Rekreation for Tusinder af Medborgere, der hidtil aldrig har kendt anden Frihed end Helligdagene og saa den tvungne Arbejdsløshed.

Stor Anerkendelse fortjener det ogsaa, at Befolkningskommissionens Betænkning om Boligbyggeriet næppe et halvt Aar efter, at den blev afgivet, allerede er omsat i Handling. Ca. 92 Mill. Kr. vil ved denne Lov blive bragt i Anvendelse i de kommende Aar til et Formaal, der mere end noget andet tjener den kommende Slægts Vel. Det maa ogsaa anerkendes, at man ikke er blevet staaende ved Befolkningskommissionens Betænkning, men dertil har knyttet et særligt Lovforslag om Tilskud til Landarbejderboliger, hvorom jeg af egen Erfaring